

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/223/2017
Identifikačné číslo spisu:	1114236485
Dátum vydania rozhodnutia:	24.01.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Danica Kočičková
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:1114236485.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci navrhovateľov: 1/ M. E. bývajúcej v G., A., 2/ H. I., bývajúcej v G., A. a 3/ Z. N., bývajúceho v G., N., o návrhu na obnovu dedičského konania po poručiťke G. N., nar. X. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, naposledy bývajúcej v G., P., vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 1D/325/2014, o dovolaní navrhovateľky 1/ proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 14CoD/13/2016 zo 16. mája 2017, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 14CoD/13/2016 zo 16. mája 2017 a uznesenie Okresného súdu Bratislava I č. k. 1D/325/2014-161 z 3. 8. 2015 z r u š u j e a vec vracia Okresnému súdu Bratislava I na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením č. k. 1D/325/2014-161 z 3. augusta 2015 zamietol návrh na obnovu dedičského konania po poručiťke G. N., ktoré bolo vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. D 35/1993 konštatujúc, že „navrhovateľmi predložené listiny ani z hľadiska pravdepodobnosti nemôžu privodiť pre účastníkov dedičského konania priaznivejšie rozhodnutie v dedičskej veci po poručiťke G. N.“. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) v záhlaví označeným uznesením v odvolacom konaní vedenom na základe odvolania navrhovateľov 1/ až 3/ potvrdil ako vecne správne rozhodnutie okresného súdu. V odôvodnení svojho uznesenia odvolací súd uviedol, že navrhovateľmi uplatnené odvolacie námietky (že F. K. je nespôsobilý dedič, že po skončení dedičského konania sa navrhovatelia ako dedičia dozvedeli o existencii ďalších nehnuteľností, ktoré by mali patriť do dedičstva, že súd prvej inštancie sa dopustil procesných pochybení, ktoré spočívajú v nenariadení pojednávania a že nesprávne aplikoval zákon pri posudzovaní platnosti listiny o vydedení) nepovažoval za dôvodné.

2. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podala navrhovateľka 1/ (ďalej v texte aj „dovolaťka“) dovolanie, ktoré odôvodnila ust. § 420 písm. f/ C. s. p. tvrdiac, že okresný súd sa dopustil procesnej vady konania, pretože návrh na obnovu konania zamietol bez toho, aby nariadil vo veci pojednávanie. Zdôraznila, že odvolací súd, ktorý „mal vyriešiť chyby súdu prvej inštancie“, tieto považoval za nepodstatné a jeho rozhodnutie potvrdil. V uvedenej súvislosti dovolaťka v dovolaní uviedla, že

podstatou práva na spravodlivý proces je možnosť domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Súd prvej inštalácie, ktorého rozhodnutie odvolací súd potvrdil, sa vôbec nezaoberal významnými argumentami navrhovateľov, pričom ich svojím rozhodnutím poškodil, pretože „výdavky spojené s dedičstvom neodpočítal od celkovej ceny dedičstva, vopred vyplatil aktíva a na pasíva zabudol“. Ďalej uviedla, že dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu trpí vadou podľa § 237 písm. f) zák. č. 99/2063 Z. z., Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), a teda je nesprávne. Navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“) dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež súdu prvej inštalácie zrušil.

3. Dovolanie podala, tak ako bolo vyššie uvedené, navrhovateľka 1/. Uvedený procesný úkon navrhovateľky 1/ však platí aj vo vzťahu k navrhovateľom 2/ a 3/, pretože sa jedná o tzv. nerozlučné procesné spoločenstvo, ktoré je charakteristické tým, že rozhodnutie súdu - v danom prípade rozhodnutie o návrhu na obnovu konania vedeného v dedičskej veci po poručiteľke Božene Stankovičovej sa vzťahuje na každého z jej oprávnených dedičov, teda aj na navrhovateľov 2/ a 3/.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 424 C. s. p.), na to oprávnenou osobou (§ 427 C. s. p.), ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.), skúmal či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, pričom dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod (§ 420 písm. f/ C. s. p.) aj dôvodné, pretože ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vo veci samej alebo proti rozhodnutiu, ktorým sa konanie končí z dovolacieho dôvodu uvedeného v § 420 C. s. p., potom existencia tohto dovolacieho dôvodu, t. j. existencia niektorej zo zmätočnosťných väd konania uvedených v tomto ustanovení znamená nielen splnenie podmienky prípustnosti dovolania, ale zároveň zakladá bez ďalšieho aj jeho dôvodnosť.

5. Podľa ust. § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

6. Podľa ust. § 420 písm. f/ C. s. p., dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7. Citované ustanovenie § 420 písm. f/ C. s. p. zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, kde miera porušenia procesných práv niektorej zo strán sporu nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv spojených s ústavou garantovanou súdnou ochranou práva.

8. Po prejednaní veci dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie je dôvodné. Odvolací súd sa v rámci svojho procesného postupu v odvolacom konaní dopustil namietanej zmätočnosťnej vady konania. Z obsahu spisu je zrejme, že okresný súd, ktorého rozhodnutie odvolací súd ako vecne správne potvrdil, predtým ako o návrhu na obnovu konania rozhodol, nenariadil vo veci pojednávanie a bez toho, aby účastníkov konania vypočul, návrh na obnovu konania zamietol konštatujúc, že na povolenie obnovy konania nie sú dané predpoklady vyplývajúce z ust. § 228 ods. 1 O. s. p. Porušil tým v tom čase platné a účinné ust. § 234 ods. 2 O. s. p., z obsahu ktorého a contrario vyplýva, že súd musí nariadiť pojednávanie, pokiaľ návrh na obnovu konania nezamietne z dôvodu, že nie je prípustný, alebo preto že ho podal niekto, kto naň nebol oprávnený, alebo preto, že je zrejme oneskorený, čo nie je ani jeden z týchto prípadov. Tým, že odvolací súd tento závažný nedostatok v konaní pred súdom prvej inštalácie neodstránil, resp. z neho nevyvodil žiaden procesný dôsledok, ale naopak sa stotožnil s postupom prvoinštančného súdu, zaťažil odvolacie konanie vadou vyplývajúcou z citovaného ustanovenia § 420

písm. f/ C. s. p. Právo na prejedanie veci vo svojej prítomnosti je totiž súčasťou základného práva na spravodlivú súdnu ochranu v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

9. Na základe uvedených skutočností dovolací súd dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu ako aj uznesenie súdu prvej inštancie podľa ust. § 449 ods. 1 C. s. p. zrušil a podľa ust. § 450 C. s. p. vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie s tým, že v zmysle ust. § 453 ods. 3 C. s. p. okresný súd v novom rozhodnutí vo veci návrhu na obnovu konania rozhodne aj o nároku na náhradu trov dovolacieho konania.

10. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.